

VISIO YRITYKSEN VOIMANLÄHTEENÄ (lyhennelmä)

(Tämä artikkeli perustuu pääosin kirjaan Voimana Visio (Bo-Magnus Salenius, Annika Åkerberg, Marina Owren, ICCD, Helsinki 1998)

MIKSI VISIO ?

Miksi visioita, eivätkö strategiat ja tavoitteet riitä ? Nopeasti muuttuvassa maailmassa kaikkia mahdollisia tilanteita ei voida mitenkään ennakoita. Visioiden keskeinen tekijä onkin - toisin kuin strategioiden ja tavoitteiden - niiden mahdollistaman kyky intuitiivisesti tulkita ympäristöä ja tilanteita ja hyödyntää tätä tulkintaa käytännön toiminnassa. Visio luo raamit ympäristön tulkinnalle.

”Strategiat ovat vision käännöksiä ja konkretisointeja.”

Hyvä visio on jotakin, jonka yksilö haluaa saavuttaa ja joka vaikuttaa hänen tunteisiinsa ja innostaa häntä. Tämä vuoksi visiot, jotka keskittyvät taloudellisen tuloksen maksimointiin, epäonnistuvat usein ihmisten innostamisessa. Ihmiset haluavat luoda jotain suurempaa kuin taloudellista voittoa, heidän tulee kokea työnsä mielekkäänä myös muilla tavoin. Strategiat ja mitattavissa olevat tavoitteet, jotka on johdettu visiosta, ovat kuitenkin erittäin tärkeitä sekä yritykselle, jonka toimintaa on seurattava myös taloudellisesta näkökulmasta, että yksilölle, joka voi niiden avulla arvioida työnsä tuloksia.

Visiokieli on ilmaisurikasta ja tunteisiin vetoavaa, kun taas strategia muotoillaan ja viestitän neutraalein ja mitattavin termein.

Mikä on visiokehityksen ja strategisen suunnittelun ero ? Visio tarjoaa mahdollisuuden vastata kysymykseen Miksi ?, se antaa jokaiselle tilaisuuden ymmärtää, mikä juuri hänen työnsä tarkoitus on, ja kokea työnsä innostavana ja merkittävänä. Onnistuneen visiojohtajuuden tavoite on siis innostus ja sitoutuminen, hienosti muotoillun ja rationaalisen lisäksi. Strategia, tavoitteet ja muu perinteinen suunnittelutoiminta edustavat hienosti muotoiltua ja rationaalista, jota toki myös tarvitaan. Se ei kuitenkaan ole itsessään innostavaa.

Miten arvot liittyvät visioihin ? Hyvään visioon sisältyvät arvot, joita yritys edustaa, yrityksen kulttuuri sekä tunne yrityksen erikoislaatuudesta, joka yhdistää yrityksen johonkin ”suurempaan”. Vision ja arvojen tulee olla linjassa. Jokaisen vision pitää sisältää tiettyjä perushanteita ja -arvoja, jotka näyttävät tietä tulevaisuuteen. Arvojen tunnistaminen ja julistaminen ei kuitenkaan riitä, tärkeintä on tehdä kuten sanoo. Toisin sanoen, jos visioon sisältyy ilmaisu siitä, että vastuuta jaetaan työntekijöille, tämän tulee myös näkyä käytännössä osoitettuna luottamuksena.

Hyvä johtaja on tiennäyttävä. Hänen tulee osata muotoilla ja viestittää yrityksen yhteiset tavoitteet niin, että työntekijät sisäistävät ne ja voivat niiden avulla tehdä itsenäisiä päätöksiä ja toimia päivittäisissä tehtävissään. Todelliseen visiojohtajuuteen on kaksi keskeistä avainta: johtajan henkilökohtainen visio, hänen käsityksensä yrityksen toiminnan syvällisestä ja pitkäaikaisesta merkityksestä, ja johtajan henkilökohtaiset ominaisuudet ja sen prosessin (tekniikan) osaaminen, jolla johtaja voi käyttää visiota tärkeimpänä työkalunaan kehitettäessä yrityksen suuntaa, toimintaa ja energiaa päivittäisessä työskentelyssä.

MIKÄ ON VISIO ?

Yrityksissä visiolla tarkoitetaan mielikuvaa tai ihannekuvaa yrityksestä kaukaisessa tulevaisuudessa. Parhaassa tapauksessa mielikuvituksen avulla rakentunut ihannekuva ohjaa yrityksen suuntaa ja luo energiaa yksittäiselle työntekijälle. Mitä visuaalisempi ja yksityiskohtaisempi visio on, sitä suurempi voima sillä on. Tällainen suggestiivinen vaikutus on johtajan vision peruspiirre. Voimakas visio on positiivien ja mahdollisuuksia luova. Sillä on mahdollisuus kehittyä itse itseään toteuttavaksi ennusteeksi. Menestyneiden yrittäjien voimakkaimpana kannustimena pidetään kykyä etukäteen kuvitella oma tilanne ja tunne silloin, kun visio on saavutettu.

Visio on

- yrityksen tahdonilmaisu
- kuva yrityksestä kaukaisessa tulevaisuudessa
- kuva, jonka tehtävänä on synnyttää vuoropuhelua, antaa suuntaa ja energiaa
- monipuolinen ajatusrakennelma, joka voidaan verbalisoida, visualisoida ja havainnollistaa

Vision puute tarkoittaa laadukkaiden haasteiden ja henkilökohtaisen energian puutetta. Tämä yhdistettynä musertavaan määrään rutiinitehtäviä johtaa suoraan loppuun palamisen riskiin. Vision merkityksen unohtaminen voi myös johtaa siihen, että yritys antaa kilpailijoiden ja asiakkaiden luoda pitkän ajan suuntaviivat myös oman yrityksen kohdalla.

Visio sisältää sekä tunnetta että järkiperäisyyttä. Visioitaessa käytetään oikeata aivopuoliskoa, jossa tapahtuu luova ja intuitioon perustuva ajattelu. Vasemman aivopuoliskon ajatusprosessit ovat loogisia, analyttisiä ja rationaalisia. Vision luominen jollekin niin konkreettiselle asialla kuin yritys edellyttää, että käytämme molempia aivopuoliskoja. Luova ja intuitiivinen ajattelu yhdistyy loogiseen ja analyttiseen ajatteluun.

Eri yritysten visiot voivat olla hämmästyttävän erilaisia. Eri tekijät kuten esim. toimiala, yrityskulttuuri ja yrityskoko vaikuttavat vision luonteeseen.

Kenellä on visio ? Kenen pitäisi osallistua vision luomiseen ? Yrityksen visiolla on monta hahmoa, voi oikeastaan sanoa, että yrityksen visio on kokoelma visioita (yrittäjä, johtaja, johtoryhmä, työryhmät, yksilöt, työntekijät). Eri tasoilla olevat visiot liittyvät toisiinsa, mutta vision ilmentymät, sanat ja kuvat, voivat poiketa paljonkin toisistaan ("sorvari puhuu teristä ja konttoripäällikkö euroista ja senteistä"). Johtoryhmätasolla visio on kokonaisvaltainen kuva siitä, millainen yritys tulee olemaan tulevaisuudessa, visio toimii pohjana strategioita ja operatiivisia tavoitteita määriteltäessä. Strategiat ja tavoitteet, joita tehdään lyhyemmällä tähtäimellä kuin visio, voidaan vision avulla yhdistää laajempaan kokonaisuuteen.

Työntekijälle omaan työhön liittyvä visio tarkoittaa turvallisuuden tunnetta ja haasteita arkipäivään. Yritysjohdo ja strategiat ovat kaukaisia asioita. Vision on oltava lähellä työntekijän omaa vastuualueita. Osallistuminen muita ihmisiä ja tehtäväalueita koskevaan visiointiin tuntuu harvemmin mielekkäältä. Ihmiset haluavat olla rakentamassa jotakin sellaista, jolla on suurempi tarkoitus.

Voit tilata koko artikkelin sähköpostiisi Modulcon Oy:n yhteydenottolomakkeen avulla [Yhteydenottolomake](#) Artikkelissa kuvataan lisäksi minkälainen on hyvä visio ja miten sellainen luodaan ja maastoutetaan.